

Redaktör på "rymmen"

Veckans nummer redigeras från Rosa Marina i Apulien. En bra dag att redigera utomhus, precis som i Lund. Om man nu får tro på SMHI.

Motståndets lilla katekes

Ge bidrag till goda ändamål

Var aktiv i föreningar, politiska eller av andra slag, som speglar din egen livsåskådning. Välj ut ett par välgörenhetsorganisationer och ordna ett autogiro. Då har du själv gjort ett val som stöder civilsamhället och hjälper andra att göra gott.

Timothy Snyder, Om tyranni. Tjugo lärdomar från det tjugonde århundradet, Bonniers.

Karin Rågsjö, riksdagsledamot om sjukvården

Karin Rågsjö är Vänsterpartiets sjukvårdspolitiska talesperson. På lördag, alltså den 14 april kommer hon till Lund för ett möte om den svenska sjukvården. En av valets viktigaste frågor. Ta gärna tillfället i akt att lära dig mer om hur vi vill utveckla och förändra vården. Med på mötet kommer även Vänsterpartiet Skånes gruppleddare i Region Skåne Sara Svensson att vara för att

kunna föra in ett regionalt perspektiv på frågan.

Mötet är mellan klockan 14.00 – 16.00 på Kiliangatan 9. Facebook [event finns här:](#)

Lördagsmusik

Helgeandskyrkan

14 april kl 17

Martina Björk, sopran

Margareta Ågren, piano

RÖDA KAPELLET MED ANTIMAKASSAR

**minns Charlie Hadens
Liberation Music Orchestra**

Musikalisk ledare och solist: Per Thornberg

MARTAS CAFÉ LUNDS STADSBIBLIOTEK

Lördag den 14 april kl. 18:00

Kassan öppen från klockan 17:30

Använt Röda Kapellet i samarbete med
Folkuniversitetet

Entré: 50 :-
Gästfrihetsbidrag

Avenbokarna vid Helgeandskyrkan av Gunnar Stensson

I våra allt tätare stadsmiljöer blir träden allt viktigare. De renar luften, silar vinden, minskar trafikbullret, lagrar kolet. Deras rötter gör marken genomsläpplig för vatten som sugts upp i kronornas lövverk. Där lever fåglar, ekorrar och insekter bland mossor och lavar. När löven slår ut förvandlas landskapet.

I Klostergården i Lund planerar kyrkan att avverka avenbokarna längs Helgeands-kyrkans norra vägg. De ska bort inom kort, enligt en plötslig uppgift från kyrkans administration. Det kommer som en överraskning för de närboende och församlingen.

Helgeandskyrkan ligger vid Nordanväg som blir huvudpassage för trafiken till den inom fem år färdiga Klostergårdsstationen. Man kan räkna med att den redan ganska livliga trafiken kommer att intensifieras med ökat buller, utsläpp av avgaser och nedsmutsning som följd.

Den täta lilla avenboksdungen skärmar av kyrkan från bullret och avgaserna bakom en grön vägg. De femtioåriga avenbokarnas vackert böjda stammar och grenar inramar den norra entrén till Klostergårdens röda torg, omgivet av kyrkan, församlingshemmet, biblioteket och köpcentrum. Några upprörda församlingsmedlemmar har agerat och tillfälligt lyckats uppskjuta avverkningen.

Nu väntar vi på information från kyrkan om intentionerna bakom den planerade avverkningen och vilken omfattning den ska få – och om den alls kommer att förverkligas.

Lunds kommun borde också vara intresserad, eftersom den arbetar med grönstrukturen inför den nya översiktsplanen.

En natt ”i Havanna” av Staffan

*sätter inga stora ekologiska fotavtryck,
bara tågresan Lund Varberg och tillbaka.*

Min barndoms sommarstad med salta varma bad, krabbor mellan stenarna, glass och minigolf i Societetsparken, den mystiske Bockstens-mannen och Illustrerade klassiker när det regnade på stugan i sjätte vik på Getterön.

Nu är det andra bullar, hårdrock i parken och leninismens sista fäste på jorden. Hotell Gästis och Hotell Havanna öppnar sina portar för alla utom ”flickan, som inga pengar har”. Hotelldirektören Lasse Diding är nog världsmästare i kitsch. Alldeles underbart förtjusande trolleri av Leninbad, Castro, Che Guevara och Ernest Hemingway, cigarrer, Cuba cola och amerikanskt 40-50-tal.

Den gamla Varbergssocieteten skulle säkert rysa åt det hela, men de finns ju inte längre. Arbetar-döttrar och söner från Monark har nog inga invändningar. Inte Boråsarna heller.

Att uppnå 3/4- delar av sitt möjliga liv är inte lätt. Då kan det vara bra med litet sarkastisk och motsägelsefull nostalgi. Hoppet om en bättre värld måste vara de sista vi överger. Det är så Lasse D. minns Lenin.

Hur ”fel” kan man ha och ändå göra ”rätt”? Den Lenin som skrev om demokratisk socialism blev som förbytt efter april 2017. Det blev revolution och inbördeskrig. De vita hade allting, vapen och lejda soldater. Vad hade revolutionärerna? Arbetarkommittéer på fabrikena? Med dem kunde man inte vinna ett militärt krig. Det gick som det gick. När freden kom var diktaturen etablerad. Stalin tog över, resten vet vi nu. Rosa Luxemburg var i den minoritet som redan visste det då.

Vad gör vi själva för att bidra till ett lite bättre liv för alla?

Hur kan man se människor utan att se dem? av Gunnar Olofsson

Hur är det möjligt att världen ser 10.000-tals människor protesterande mot att de är instängda utan att faktiskt se dem? Att man inte reflekterar över varför de är där och vem som bär ansvaret för deras situation? Det är frågor som ställs i den israeliska tidningen Haaretz av krönikören Gideon Levy. I Sverige saknas däremot helt dessa funderingar.

De senaste fredagarna har palestinierna i Gaza anordnat fredliga demonstrationer mot den nu över 10 år långa israeliska blockaden av Gaza – en blockad som fördömts av världssamfundet men som ingen, varken FN, EU eller Sveriges regering, gjort någonting för att få avskaffad. Demonstrationerna har mötts med skarp eldgivning av den israeliska armén in över gränsen på palestinsk mark. Hittills har över 30 personer dödats och minst 1.500 skadats – vilket kraftigt belastat en redan drabbad sjukvård i Gaza som kämpar för sin överlevnad. Även journalister som varit på plats för att skildra protesterna har utgjort mål för de israeliska prickskyttarna. Den 7 april avled fotojournalisten Yasser Murtaja som, försedd med en väst med den tydliga texten PRESS, sköts i magen av en krypskytt. Totalt har hittills 9 journalister skadats av skarp ammunition.

Den humanitära krisen i Gaza är ingen naturkatastrof, utan skapad av människor som en form av kollektiv bestraffning i direkt strid med internationell lag. Ändå tillåts den fortsätta. Gaza lider idag brist på allt från mat och mediciner till vatten, el, skolor, sjukvård och material att bygga upp allt som förstörts av den israeliska armén. Nästan allt vatten är otjänligt att dricka, miljoner liter orenat avloppsvatten rinner varje dag ut i Medelhavet, elektricitet finns bara några få timmar per dag, arbetslösheten är uppemot 50%, sjukhusen saknar viktiga mediciner och utrustning. Människor lider av blodbrist och olika sjukdomar till följd av den förgiftade miljön. Enligt FN kommer Gaza att inom några få år vara i praktiken obeboeligt.

De palestinska protesterna handlar om rätten till liv, frihet och fred. Om att den israeliska okupationen av palestinskt land måste upphöra och konflikten lösas i enlighet med FN:s resolutioner: en tvåstatslösning enligt 1967 års gränser med Israel och Palestina sida vid sida i fred, Jerusalem som inte bara Israels utan också Palestinas huvudstad och en rättvis lösning av flyktingfrågan. Protesterna kommer att fortsätta fram till maj då Israel firar sitt 70-årsjubileum som stat och palestinierna högtidlighåller 70-årsminnet av fördrivningen av 750.000 människor - Al-Nakba. Hur många fler palestinier kommer att dödas och skadas fram till maj? Omvärlden måste sluta upp att se utan att se, sluta diskutera hur många palestinier det är rimligt att skada och döda, och på vilket sätt, utan att det blir oetiskt - och äntligen ta sitt ansvar för att lösa konflikten. Det finns absolut ingenting att vänta på.

Alliansen tänker helt fel av Gunnar Stensson

I går besökte Jan Björklund Wallenbergssfärens vinstmaskin Engelska skolan i Lund. Kanske för att fira sitt attentat mot gymnasiets yrkesprogram. Självelåtet mästrar han oss från Sydsvenskans förstasida 12 april.

Jan Björklund, L, har gjort det igen! Han har lurat kollegorna i Alliansen att öka skolsegregationen ett snäpp till genom förslaget att införa en kortare tvåårig yrkesskola vid sidan av de treåriga gymnasieutbildningarna. På yrkesskolan ska de akademiska ämnena ska vara reducerade till ett minimum. Detta är en återgång till den gamla klasskolan från förra århundradets första hälft.

Under sin tid som skolminister fördärvade Jan Björklund yrkesprogrammen genom att avskaffa högskolebehörigheten där. Konsekvensen blev att antalet sökande till yrkesprogrammen sjönk drastiskt. Nu tar han det till förevändning för ytterligare en reduktion, denna gång med ett helt läsår. Det handlar om att skapa en underklass att utnyttja för de välsituerades bekvämlighet.

Gymnasieminister Anna Ekström skulle just lägga strax fram ett förslag i riksdagen för att återge yrkesprogrammen deras högskolebehörighet och därigenom göra dem jämlika och mer attraktiva.

Allianspartierna tänker fälla förslaget. Ska det vara segregation så ska det!

De får omedelbart stöd från följsamma megafoner som Tobias Lindberg i Sydsvenskan.

Nu ska de driva igenom Jan Björklunds nygamla idé om en tvåårig yrkesskola som innebär en omedelbar uppdelning av eleverna två skilda grupper, en som får läsa vidare och en som inte förväntas läsa vidare.

Lärarna tycker att Alliansen tänker helt fel

Läraryrketets ordförande Johanna Jaara Åstrand säger: ”För mig ter det sig som ett väldigt tondövt förslag. Vi har under många år haft minskande söktryck till yrkesprogrammen och vi vet att en stor anledning till det är att det upplevs som en återvändsgränd och alltför krångligt för eleverna att hålla fler dörrar öppna i sitt yrkesval.”

Nu hoppas Alliansen att med Sverigedemokraternas stöd kunna fortsätta den segregationspolitik som de inledde med skolpengen, det så kallade fria valet och utförsäljningen av skolor till profitsökande aktiebolag som Engelska skolan.

Allianspartiernas nedmontering av det demokratiska svenska skolsystemet möjliggjordes av kommunaliseringen åren runt 1990.

Kommunaliseringen var feltänkt. Lärartätheten i skolorna sjönk radikalt i samband med kommunaliseringen. Den kvalitetsjusterade lärartätheten, där hänsyn tas inte bara till antalet lärare utan också till utbildning, behörighet och erfarenhet, sjönk med mer än 40 procent under sju, åtta år och har sedan legat kvar på en låg nivå, som Per Molandet konstaterar i *Condorcets misstag*. Här finns med all sannolikhet en av huvudorsakerna till de stadigt försämrade resultaten i de svenska skolorna under de senaste decennierna.

Pisa-resultaten har gång på gång bekräftat den svenska skolans förfall och den senaste Pismaätningen visade att svensk skola segregeras hastigare än någon annan skola i OECD-området. Om Jan Björklunds förslag om en tvåårig yrkesskola förverkligas tar det svenska skolsystemet ytterligare ett steg mot avgrunden.

Sverige kan hamna i samma situation av Gunnar Stensson

Valet i Ungern gav Victor Orban och hans parti Fidesc två tredjedelar av platserna i parlamentet. Nu kan han fortsätta att inskränka yttrandefriheten och domstolarnas oberoende på samma sätt som regimerna i Polen och andra Visegrad-länder.

Han vann tack vare ett korrupt valsysteem, trots att undersökningar visat att mer än hälften av befolkningen vill byta ut honom. 40 procent av ungrarna lever under fattigdomsgränsen och utvandringen från Ungern är stor.

Orbans seger byggde på en hat- och skrämselfkampanj riktad mot massinvandring och muslimer. Miljardären George Soros fick personifiera fienden. Marine Le Pen och Geert Wilders jublar. Jimmy Åkesson och högern i Sverige ser säkert valresultatet som ett bevis på att det lönar sig att satsa på islamofobi, främlingsfientlighet och nationalism.

De närmaste åren tvingas ungrarna att leva under tyranni på samma sätt som Europas invånare under 1930- och 40-talen. Och som amerikanarna under Donald Trump.

Timothy Snyders bok *Om Tyranni* handlar om motståndet mot tyranni.

Snyder är historiker och har specialiserat sig på europeisk 1900-talshistoria. I sin utomordentliga och skrämmande krönika *Den svarta jorden* (2016) analyserar han hur nazisternas förintelsepolitik möjliggjordes genom att de systematiskt krossade institutionerna i de länder som de ockuperade.

I somliga länder lyckades modiga ämbetsmän med stöd av folket bevara delar av de demokratiska institutionerna och kunde på det sättet hejda förintelsen. Ett av Snyders exempel är Danmark där de judar som var danska medborgare räddades.

Snyder sammanfattar sina slutsatser om det institutionella och civila motståndet mot nazismen i sin lilla bok *Om Tyranni*.

Boken är en stridsskrift riktad mot dagens USA . Snyder skriver: ”Den amerikanska demokratin måste försvaras mot *amerikaner* som vill utnyttja dess fri- och rättigheter till att förgöra dem.” Han påpekar att slagordet *America first* är hämtat från en pronazistisk amerikansk rörelse på 1930-talet. Han konstaterar att ”USAs federala statsledning använder legoknektar i sin krigföring och delstater betalar privata företag för att driva fängelserna och därmed är bruket av våld i USA redan starkt privatiserat.”

Den nittonde tesen lyder: *Var patriot*. Begreppet patriot kan kännas främmande för oss. Men det är centralt i amerikansk kultur och det är till det amerikanska folket som Timothy Snyder riktarsig.

Texten är ett rasande angrepp på president Donald Trump. Jag citerar:

Det är inte patriotism ”att beundra utländska diktatorer, att odla bekantskap med Gaddafi, att säga att Bashar al-Assad och Vladimir Putin är glänsande ledare, att vädja till Ryssland att blanda sig i ett amerikanskt presidentval, att citera rysk propaganda på valmöten, att dela rådgivare med ryska oligarker, att begära råd av någon som äger aktier i ett ryskt energibolag, att läsa upp ett utrikespolitiskt anförande av någon som får lön av ett ryskt energibolag, att utnämna en säkerhetsrådgivare som har tagit emot pengar av ett ryskt propagandaorgan”...

”Presidenten är nationalist, vilket inte alls är samma sak som att vara patriot. En nationalist tar fram det sämsta i oss och säger sedan att vi är bäst...nationalismen har inga universella värderingar... En nationalist säger: Det kan inte hända här, och det är det första steget mot katastrofen. En patriot säger att det skulle kunna hända här men att vi ska hejda det.”

Tillbaka till valet i Ungern. Formellt är både Ungern och USA demokratier men ungrarna tvingas liksom amerikanerna leva under tyranni. Det är fortfarande möjligt att göra motstånd tack vare demokratiska lagar och institutioner. Vi vet att Sverige kan hamna i samma situation. Men vi är beslutna att förhindra det.